

ПРОГРАМНА МЕТА МИКОЛИ МЕЛЬНИКА

Суспільно важлива мета: забезпечення публічності та прозорості в процедурі банкрутства та відновлення платоспроможності підприємств, захист малого та середнього бізнесу, та інвесторів в Україні.

Основними цілями є:

- організація системності, комплексності заходів протидії економічної злочинності спрямовані на захоплення малого та середнього бізнесу;
- забезпечення публічності та прозорості для громадськості у протидії рейдерству, фіктивному банкрутству, знищенню малого та середнього бізнесу;
- залучення до боротьби з рейдерством, фіктивним банкрутством органів державної влади в комплексі з інститутами громадянського суспільства (громадські організації, фонди, міжнародні організації);
- формування креативного економічного кластеру з представників малого та середнього бізнесу, який підвищить рівень економічного розвитку держави, та залучить іноземного інвестора;
- співпраця з Міністерством юстиції України та Міністерством економіки України через інститути громадянського суспільства у напрямку захисту підприємств від рейдерства та фіктивного банкрутства, що посилює контроль громадськості та підвищує довіру іноземних інвесторів до України.

Основними цілями та завданнями є:

- розробка проекту державної Стратегії по захисту малого та середнього бізнесу до 2021 року (строк реалізації – до 03.07.2018р.);
- розробка проекту залучення іноземних інвесторів на підтримку малого та середнього бізнесу у процедурі банкрутства, для відновлення платоспроможності підприємств та збереження робочих місць на період 2019-2023рр.;
- розробка проекту державної Стратегії по превентивності і протидії економічній злочинності у рейдерстві та фіктивному банкрутстві підприємств до 2023 року (строк реалізації – до 01.08.2018р.);
- розробка проекту державної Програми по захисту прав інвесторів у процедурі банкрутства на період 2019-2023рр. (строк реалізації – до 01.08.2018р.);
- формування концепції реформування державного контролю за банкрутством та санацією підприємств (строк реалізації – до 01.09.2018р.).

Розширений опис, обґрунтування проекту:

Проблема банкрутства підприємств є однією з ключових для сучасної Української держави, яка потребує сильної економіки та стабільного розвитку в усіх сферах суспільства. Зростання кількості збанкрутілих та ліквідованих підприємств змушує здійснювати пошук шляхів вирішення цієї проблеми на рівні держави. У зв'язку з цим є актуальним вивчення основних проблем та першоджерел виникнення і зростання рівня банкрутства українських підприємств.

Починаючи з 2014 року в державі відновилась негативна тенденція щорічного зростання кількості ліквідованих підприємств.

Всі суб'єкти господарювання за період власної діяльності так чи інакше опиняються в кризовій ситуації. Великі підприємства зазвичай зберігають власні позиції, а малі та середні підприємства досить часто опиняються на межі банкрутства. У зв'язку з цим держава втрачає платників податків, працівники – робочі місця.

В сучасній економіці часто трапляються випадки недобросовісної конкуренції, що призводять до поглинання малого та середнього бізнесу великими підприємствами, так звана глобалізація. Однак, часто поглинання, злиття підприємств здійснюється незаконними механізмами шляхом фіктивного банкрутства, рейдерського захоплення підприємств, примушування до передачі корпоративних прав стороннім особам.

Сучасні динамічні умови розвитку економіки диктують підприємствам досить жорсткі умови господарювання, у зв'язку з чим підприємства та організації вимушені швидко реагувати та пристосовуватись до кардинальних змін зовнішнього середовища з метою збереження конкурентних позицій, проведення подальшої успішної діяльності та одержання прибутку.

Стан сучасної ринкової економіки, наростання кризових процесів призводять до збільшення рівня неплатоспроможності та банкрутства українських підприємств. В таблиці відображена статистика банкрутства українських підприємств за період 1992–2017 роки.

Роки	Статус підприємства			
	Визнано банкрутом	Підприємство ліквідовано	Порушено справу про банкрутство	Порушено справу про банкрутство та відкрито санацію
1992	0	3	4	–
1993	0	11	53	–
1994	2	12	281	–
1995	1	50	985	–
1996	9	122	2641	–
1997	0	251	4854	–
1998	4	339	6428	–
1999	11	404	6932	1
2000	229	1432	3101	6
2001	792	1811	837	9
2002	1260	1655	759	10
2003	1966	1399	811	15
2004	2839	1380	804	10
2005	2971	639	544	7
2006	3806	382	508	11
2007	4359	347	357	10
2008	3974	242	255	11
2009	3495	236	244	41
2010	3614	306	250	20
2011	4086	285	255	21
2012	3289	247	192	16
2013	2964	212	239	25
2014	2331	192	387	7
2015	2735	1154	355	14
2016	3735	1358	795	11
2017	4135	935	2135	7

В таблиці представлено динаміку розвитку банкрутства українських підприємств, де найвищий рівень банкрутства зафіксований у 2007 році – 4359 підприємств, а найбільшу кількість справ про банкрутство було порушено у 1999 році – 6932 підприємств. Однак, негативна динаміка прослідковується з 2014 року по кількості підприємств визнаних банкрутом та порушених справ про банкрутство та низькою кількістю процедур санації. Найгіршим фактором є те, що 89% ліквідованих підприємств є середній та малий бізнес.

Зростаючий рівень банкрутства українських підприємств дозволяє стверджувати про наявність проблем в прогнозуванні та визначенні ймовірності банкрутства.

Таким чином, варто зазначити, що сьогодні основними проблемами банкрутства українських підприємств є такі:

- недосконала законодавча база щодо регулювання питання банкрутства підприємств, яка, незважаючи на реформування, вимагає доопрацювання;

- незахищеність та відсутність гарантій інвестора у процедурі санації (про що говорить низька кількість санації);

- незахищеність малого та середнього бізнесу від недобросовісної конкуренції, що призводить до фіктивного банкрутства та рейдерства.

Формування вищенаведених Стратегій і Програм, подальша їх реалізація органами державної влади має забезпечити публічність та прозорість в процедурі банкрутства та у відновленні платоспроможності підприємств, захистити малий та середній бізнес, залучити інвесторів, що призведе до посилення економіки України.

На прикладі реформування господарських судів та створення при них колегій банкрутства, необхідно провести реформування Міністерства юстиції України, Міністерства економіки України зі створенням при них наглядових рад із залучення інститутів громадянського суспільства для здійснення контролю за веденням процедури банкрутства. Дані заходи призведуть до захисту прав інвесторів, що призведе до збільшення кількості санації та оздоровлення роботи підприємств, і як результат - посилення економіки України.